

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och
domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Remissyttrade över betänkandet Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

Ert diarienummer Ju2017/08641/DOM

Förvaltningsrätten tillstyrker utredningens förslag.

Förvaltningsrätten vill även lämna följande synpunkter på betänkandet. Det är nödvändigt att skapa ett bredare rekryteringsunderlag till ordinarie domartjänster. Utredningens förslag är ett steg i rätt riktning. Det kan dock ifrågasättas om förslagen är tillräckliga för att säkerställa att det i framtiden går att rekrytera domare som tillhör de allra skickligaste och för yrket mest lämpade juristerna. I utredningen saknas en närmare analys kring varför det är förhållandevis få som söker domartjänster. Utredningen synes ha dragit slutsatsen att skälet är att det finns för få domarutbildade personer som kan söka tjänsterna. Det hade varit önskvärt med ett mer djupgående resonemang om domarrollen och en djupare analys av bl.a. arbetsuppgifternas, arbetsförhållandenas och arbetsmiljöns betydelse för viljan att söka en domartjänst. Överhuvudtaget är det viktigt att närmare analysera hur det går att göra domaryrket mer attraktivt.

Förvaltningsrätten välkomnar utredningens förslag om att utöka antalet utbildade assessorer. Förvaltningsrätten vill här betona vikten av att de som antas som fiskaler är tillräckligt kvalificerade och att en utvidgning av domarutbildningen inte får leda till en nivå-sänkning. När det gäller frågan om vilket underlag det finns för att rekrytera kvalificerade jurister till den särskilda domarutbild-

ningen anges det i utredningen att flera överrätter har angett att fler fiskaler kan utbildas med fortsatt hög och jämn kvalitet samt att vissa överrätter har anfört att de i dag tvingas tacka nej till notarier som väl uppfyller kraven på en anställning som fiskal (s. 228). Någon närmare undersökning av vad det finns för förutsättningar för att rekrytera fler och tillräckligt kvalificerade jurister till domarutbildningen redovisas dock inte. Detta är en brist eftersom en utvidgning av antalet utbildade assessorer är helt beroende av att det i hela landet går att rekrytera tillräckligt många kvalificerade jurister som fiskaler.

Förvaltningsrätten har ovan tillstyrkt att en sekretessbestämmelse införs i enlighet med utredningen förslag. Enligt utredningen är det en relativt liten andel som avhåller sig från att söka domartjänster på grund av offentligheten i rekryteringsförfarandet. Av sina undersökningar drar utredningen slutsatsen att det finns ett begränsat stöd för att sekretess i ansökningsförfarandet skulle öka antalet sökande. Det må vara en riktig slutsats, men det som i detta sammanhang borde vara relevant är inte antalet utan vilka som inte söker. Det är inte långsökt att anta att många av de personer som avhåller sig från att söka på grund av offentligheten i rekryteringsförfarandet kan vara de lämpligaste och skickligaste juristerna. Det kan röra sig om personer som för närvarande innehar tjänster där deras ställning skulle kunna påverkas av om det blir känt att de sökt en annan tjänst, och särskilt om de inte skulle få den sökta tjänsten. Det förhållandet att det endast rör sig om en relativt liten andel som avhåller sig från att söka domartjänster på grund av offentligheten i rekryteringsförfarandet kan därför inte anses tillräckligt för att dra slutsatsen att offentligheten inte är avgörande för om skickliga personer väljer att söka en ordinarie domartjänst. Förvaltningsrätten anser att det skulle ha varit önskvärt med en djupare analys av vilka personer som avhåller sig från att söka en domartjänst på grund av offentligheten, för att kunna ta ställning till om sekretessen borde vara än mer långtgående.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Anders Hagsgård (ordförande), chefsrådmännen Ann-Louise Björnsson, Dick Hjort, Fredrik Jonasson, Susanne Nilsson och Johan Sanner, tf. chefsrådmannen Maria Déhn, den administrativa

direktören Anna Hjort Ööpik och målkanslichefen Pia Espeland Nyhlén.
Föredragande har varit rådmannen Jennifer Moore Peterson.

Anders Hagsgård

Jennifer Moore Peterson